

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 336/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Michalom Vlkolinským, Námestie SNP 17/29, Zvolen, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 108/2017 z 26. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. septembra 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), pre namietané porušenie ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 Co 108/2017 z 26. apríla 2018 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa žalobou podanou Okresnému súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) domáhali nahradenia vyhlásenia vôle žalovaného na uzavretie zmluvy o prevode vlastníctva bytu podľa ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“). Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 17 C 113/2013-171 z 25. októbra 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) tak, že žalobu sťažovateľov zamietol. Následne sťažovatelia podali proti rozsudku okresného súdu odvolanie, ktoré odôvodnili v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tým, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. O odvolaní sťažovateľov rozhodol krajský súd napadnutým rozhodnutím tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. O prípadnej možnosti využitia opravného prostriedku (dovolania) sťažovatelia vo svojej sťažnosti neuviedli nič.

4. K skutkovej stránke veci sťažovatelia v sťažnosti ozrejmili, že sú nájomcami bytu č. 12 na 4. poschodí vo vchode č. 15 bytového domu na ulici [REDACTED] zapísaného na liste vlastníctva č. [REDACTED] pre katastrálne územie [REDACTED] (ďalej len „predmetný byt“) na základe zmluvy o nájme bytu z 1. septembra 1996, ktorá bola uzatvorená na dobu neurčitú. Predmetný byt bol v roku 1972 postavený v rámci komplexnej bytovej výstavby sídliska [REDACTED] vo [REDACTED]. Po kolaudácii týchto bytov ich správu vykonávala spoločnosť [REDACTED], neskôr [REDACTED]. Po roku 1990 sa aj tento byt stal súčasťou privatizácie a dostal sa do majetku spoločnosti [REDACTED], ktorá ho spolu s ostatnými bytmi vložila ako nepeňažný vklad do spoločnosti [REDACTED], a neskôr bol prevedený na spoločnosť [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“), teda žalovaného v tomto konaní. Sťažovatelia ako nájomcovia predmetného bytu listom z 15. apríla 2013 požiadali žalovaného o prevod vlastníctva. Žalovaný na ich žiadosť neodpovedal a návrh zmluvy o prevode vlastníctva bytu im nepredložil.

5. Sťažovatelia ďalej poukázali na skutočnosť, že žalovaný v roku 2008 na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu previedol predmetný byt na pani [REDAKOVANÉ]. Proti uvedenému prevodu podal protest krajský prokurátor a keď mu nebolo vyhovené, následne podal krajskému súdu žalobu o preskúmanie zákonnosti daného rozhodnutia Správy katastra Zvolen. Krajský súd v tejto veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 24 S 58/2010 z 24. septembra 2010 tak, že rozhodnutie správy katastra zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Krajský súd v odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že *„zákon o vlastníctve bytov v § 16 ods. 1 poskytuje nájomníkom bytov v nájomných vzťahoch založených zmluvami na dobu neurčitú ochranu. Tým zároveň obmedzuje vlastníka bytového domu a to logicky vo vzťahu k všetkým bytom v jeho bytovom dome. Takéto obmedzenie vzhľadom na zmysel a účel využitia bytového domu - predmetu vlastníctva je nepochybne obmedzením vo verejnom záujme. Žiadne ustanovenie zákona o vlastníctve bytov nezužuje platnosť tohto ustanovenia len pre niektorých vlastníkov bytových domov. To znamená, že platí pre všetkých vlastníkov bytových domov bez rozdielu. Nie je preto pri jeho aplikácii podstatné, kto je vlastníkom bytového domu, resp. od koho bytový dom nadobudol. Platí to pre každého vlastníka bytového domu, či je to štát, obec alebo súkromná osoba. Každý vlastník bytového domu, ktorý sa rozhodne byty v ňom odpredať, je zákonom obmedzený pri nakladaní s nimi tak, že tie byty, ktoré sú prenajaté na dobu neurčitú, nemôže predať iným osobám ako ich nájomcom.“*. Rozhodnutie krajského súdu potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 10 Sžr I/2011 z 8. júna 2011.

6. Podľa názoru sťažovateľov sa v daných rozhodnutiach, krajský súd, ako aj najvyšší súd stotožnili s tvrdením žalobcu, podľa ktorého nikto nemôže od svojho právneho predchodcu nadobudnúť viac práv, než mal ich právny predchodca. [REDAKOVANÉ], mohla previesť vlastníctvo k predmetnému bytu len na fyzickú osobu – nájomcu a toto obmedzenie zmluvného prevodu následne platí aj na obchodné spoločnosti, do ktorých základného imania bol bytový fond vnášaný ako nepeňažný vklad.

7. Napriek uvedenej skutočnosti žalovaný vo svojich písomných vyjadreniach a ústnych prednesoch v konaní naďalej tvrdil, že nie je a nikdy nebol povinnou osobou v zmysle § 16 ods. 1 vo vzťahu k § 17 ods. 3 zákona o vlastníctve bytov, čo znamená, že nie

je povinný predat' takýto byt za tzv. regulovanú cenu. S tvrdením žalovaného sa stotožnil aj okresný súd, ktorý vo svojom rozsudku (ktorý bol potvrdený napadnutým rozhodnutím krajského súdu) uviedol, že „v konaní bolo preukázané, že z majetku štátu získala bytový fond, pôvodne patriaci [REDAKOVANÉ], obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] vrátane bytu nájomcov... [REDAKOVANÉ] ako jediný spoločník, pôvodne so 100 % majetkovou účasťou štátu založil dcérsku spoločnosť [REDAKOVANÉ], ktorá bola do obchodného registra zapísaná 16.1.1997 a do majetku ktorej vložila ako nepeňažný vklad celý bytový fond získaný z veľkej privatizácie. [REDAKOVANÉ] vložila tento majetok ako nepeňažný vklad spoločníka do obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] 8. 2. 2000. Spoločnosť [REDAKOVANÉ] a takisto spoločnosť [REDAKOVANÉ] nie sú obchodnými spoločnosťami s účasťou štátu, fondu národného majetku alebo obce... pokiaľ [REDAKOVANÉ] vniesla bytový fond získaný podľa zákona 92/1991 Z. z. ako nepeňažný vklad do [REDAKOVANÉ] nebolo to v rozpore so zákonom, pretože až do 1.7.1998, kedy nadobudla účinnosť novela zákona č. 182/1993 Z. z. č. 158/1998 Z. z. neboli vlastníci bytového fondu, akým bola aj [REDAKOVANÉ] v tomto smere nijako obmedzení. Keď bytový fond vkladala do obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], platil zákon o obmedzení prevodu vlastníctva takto získaných bytov aj podľa obchodného zákonníka pre subjekty uvedené v § 18 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z., avšak [REDAKOVANÉ] nezískala bytový fond v rámci veľkej privatizácie, preto sa na ňu zákonné obmedzenie nevzťahovalo. [REDAKOVANÉ] teda nemala povinnosť previesť vlastníctvo k bytu na nájomcu za tzv. regulovanú cenu. Táto povinnosť teda následne neprešla ani na spoločnosť [REDAKOVANÉ]“.

8. Sťažovatelia zhodnotili, že uvedený právny názor okresného súdu je podľa nich v rozpore s § 17 ods. 3 zákona o vlastníctve bytov, podľa ktorého dohodnutá cena bytu podľa odseku 1 nesmie prevýšiť cenu určenú podľa § 18, ak sa byt prevádza do vlastníctva doterajšieho nájomcu z vlastníctva štátu, obce, obchodnej spoločnosti s účasťou štátu alebo obce alebo ak ide o byty v domoch nadobudnutých podľa osobitného predpisu.

9. Podľa názoru sťažovateľov sa na uvedené obchodné spoločnosti (teda aj žalovaného) vzťahuje povinnosť previesť byt nájomcom za cenu vypočítanú v zmysle § 18 zákona o vlastníctve bytov. Sťažovatelia uviedli, že okresný súd považoval v konaní za

preukázané, akým spôsobom nadobudla predmetný byt spoločnosť [REDACTED], teda že išlo o nadobudnutie podľa ustanovení zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 92/1991 Zb.“).

10. Sťažovatelia v danej súvislosti argumentovali, že zákonodarca už v roku 1993 stanovil okruh subjektov, na ktorých prevody sa cenová regulácia uplatní bez výnimky. V pôvodnom znení zákona o vlastníctve bytov bol za povinný subjekt označený štát, obec, obchodná spoločnosť s účasťou štátu alebo obce alebo vlastníci bytov v domoch nadobudnutých podľa osobitných predpisov, teda v rámci privatizácie. Každá ďalšia novelizácia ustanovenia § 17 ods. 3 zákona o vlastníctve bytov znamenala nie zúženie okruhu povinných subjektov, ale ich taxatívne rozšírenie, pričom zmyslom týchto novelizácií bol úmysel zákonodarcu zachytiť každú situáciu, keď byty postavil štát z tzv. celospoločenských zdrojov.

11. Podľa názoru sťažovateľov ak mala spoločnosť [REDACTED], povinnosť podľa zákona o vlastníctve bytov previesť byt jeho nájomníkovi s nájomným vzťahom na dobu neurčitú, tak prevod tohto bytu na inú osobu ako nájomníka znamenal porušenie povinnosti spoločnosti [REDACTED], v zmysle § 16 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov, ale zároveň sa s prevodom tohto bytu prevádzala aj povinnosť previesť byt nájomníkovi za tzv. regulovanú cenu.

12. Sťažovatelia zhodnotili, že krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní zjednodušene prevzal právne závery okresného súdu, podľa ktorého žalovaný ako vlastníci bytu, ktorého sú sťažovatelia nájomníkmi, nemá povinnosť previesť vlastníctvo predmetného bytu na sťažovateľov za tzv. regulovanú cenu z dôvodu, že jeho právny predchodca nadobudol bytový fond nepeňažným vkladom podľa ustanovení Obchodného zákonníka, a nie podľa ustanovení zákona č. 92/1991 Zb. alebo zákona o vlastníctve bytov. Z uvedeného dôvodu sa na žalovaného ako vlastníka bytu nevzťahuje povinnosť previesť byt do vlastníctva sťažovateľov za tzv. regulovanú cenu. Pri tejto právnej úvahe krajský súd opomenul prihliadnuť na skutočnosť, že zákon o vlastníctve bytov nadobudol účinnosť 1. septembra 1993, teda v čase, keď [REDACTED], bola sprivatizovaná podľa ustanovení zákona

č. 92/1991 Zb. (spoločnosť [REDAKOVANÉ], vznikla 1. mája 1992), ale prevod bytového fondu ako nepenažný vklad do dcérskej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorá bola do obchodného registra zapísaná 16. januára 1997, sa uskutočnil až v priebehu roka 1997 a ďalší nepenažný vklad spoločníka [REDAKOVANÉ], do obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], sa uskutočnil až v roku 2000.

13. Uvedené nepenažné vklady tak jednoznačne obchádzali zákaz prevodu bytov uvedený v § 29 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov, podľa ktorého vlastníci domov uvedení v § 18 ods. 1 môžu previesť vlastníctvo domu alebo jeho časti podľa osobitného predpisu len do vlastníctva štátu vrátane Slovenského pozemkového fondu, obce, obchodnej spoločnosti s účasťou štátu alebo obce alebo s účasťou Fondu národného majetku Slovenskej republiky.

14. Sťažovatelia uviedli, že podľa nich je nesporné, že spoločnosť [REDAKOVANÉ], nadobudla bytový fond podľa ustanovení zákona č. 92/1991 Zb., a teda sa v čase nepenažného vkladu tohto bytového fondu na ňu vzťahoval zákaz prevodu uvedený v § 29 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov. Sťažovatelia v tejto súvislosti konštatovali, že prevod bytového fondu realizovaný v rozpore s týmto ustanovením je absolútne neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Túto skutočnosť ani okresný súd, ani krajský súd vo svojom rozhodnutí neskúmal a nezohľadnil, čím podľa názoru sťažovateľov porušil ich právo na súdnu ochranu.

15. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej takto rozhodol:

„1/ Základné právo [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu... porušené bolo.

2/ Rozsudok Krajského súdu... zrušuje a vec vracia Krajskému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

3/ Krajský súd Banská Bystrica je povinný nahradiť sťažovateľom... trovy právneho zastúpenia... na účet právneho zástupcu... do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

18. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

19. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný

súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (m. m. IV. ÚS 303/04).

20. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 114/2010).

21. Ústavný súd štandardne vychádza z názoru, že na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí je zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu. Inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že uvedené obdobie platí, aj pokiaľ ide o skúmanie prípustnosti návrhu na začatie dovolacieho konania, jeho opodstatnenosti a pod. Následkom

toho sa ústavný súd pri posudzovaní otázky o prípustnosti dovolania v zásade obmedzuje, avšak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je vždy povinný preskúmať svoju vlastnú právomoc z hľadiska, či tejto právomoci nepredchádza právomoc iného súdu, ktorý by bol oprávnený sťažovateľovi poskytnúť ochranu pred namietaným porušením ním označovaných základných práv a slobôd.

22. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22.1 V ustanovení § 420 CSP sú taxatívne vypočítané procesné vady konania takeého stupňa závažnosti, pre ktorý je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) odvolacieho súdu; pokiaľ sa v konaní vyskytne niektorá z týchto procesných väd, je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu, proti ktorému inak tento opravný prostriedok nie je prípustný. Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je tak založená na princípe univerzality, čo znamená, že dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie skončilo, bez ohľadu na to, či sa o podstate odvolania rozhodovalo alebo konanie o odvolaní bolo odvolacím súdom odmietnuté.

23. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

23.1 Poukazujúc na citované ustanovenie § 421 ods. 1 CSP ústavný súd konštatuje, že právna úprava daného ustanovenia je v tomto prípade založená na princípe otvorenosti. Z uvedeného vyplýva, že dovolanie možno podať proti všetkým rozhodnutiam odvolacieho súdu [vynímajúc prípady vymedzené v § 421 ods.2 CSP upravujúceho odvolanie proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) a § 422 CSP upravujúceho tzv. majetkový cenzus], avšak odvolací súd je v danom prípade výlučne oprávnený rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti definovaných v § 421 ods. 1 CSP. Všetky tieto dôvody prípustnosti dovolania majú spoločné kvalifikačné kritérium spočívajúce v tom, že prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje na právne otázky, ktorých vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Je však nesporné, že § 421 ods. 1 CSP predpokladá aktivitu dovolateľa. Prípustnosť dovolania tak bude závisieť výlučne od toho, ako dovolateľ vymedzí, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, prípadne právnu otázku riešenú odvolacím súdom odôvodní s ohľadom na to, že dosiaľ odvolací súd takúto otázku vo svojej rozhodovacej praxi neriešil, prípadne poukáže na rozdielne rozhodnutia dovolacieho súdu k riešenej právnej otázke.

24. Ústavný súd pripomína, že sťažovatelia vo svojej ústavnej sťažnosti neuviedli, či dovolanie prostredníctvom právneho zástupcu podali, a v prípade, že ho nepodali, z akého dôvodu k tomu nedošlo. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovatelia dovolanie (v čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu) nepodali. Vzhľadom na absentujúcu sťažnostnú argumentáciu týkajúcu sa predmetnej skutočnosti ústavný súd konštatuje, že z argumentov uvedených v sťažnosti nedokázal vyhodnotiť, či sťažovatelia nepodali dovolanie z nevedomosti (napriek ich zastúpeniu kvalifikovaným právnym zástupcom) alebo z dôvodu, že zastávali právny názor, že na ich prípad nemožno aplikovať žiaden z dovolacích dôvodov vymedzených v § 421 ods. 1 CSP.

25. Poukazujúc na sťažnostné námietky ústavný súd konštatuje, že podľa jeho názoru o ich obsahu mal pred podaním ústavnej sťažnosti rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP.

26. Ústavný súd pripomína, že ak sťažovatelia boli toho názoru, že sa na ich právnu vec nevzťahuje žiaden z dovolacích dôvodov uvedených v tomto ustanovení (vzhľadom na absenciu akejkoľvek argumentácie sa ústavný súd o uvedenom mohol len domnievať), nie je kompetenciou ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti zaujímať stanovisko k otázke prípustnosti, resp. neprípustnosti využitia príslušného opravného prostriedku v ich konkrétnej sporovej veci. Využitie všetkých prípustných opravných prostriedkov je však v súlade s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jednou zo základných podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutné pre prípadný zásah zo strany ústavného súdu.

27. V prípade, že sťažovatelia zastávali názor, že dovolanie v ich prípade nie je prípustné a nepodali ho z dôvodu opatrnosti, ústavný súd, majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu, konštatuje, že aj v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania by lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu bola považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

28. Meritórne preskúmanie sťažnosti sťažovateľov ústavným súdom v situácii, keď nevyužili právny prostriedok ochrany svojich základných práv, ktorý im zákon účinne poskytuje, t. j. nepodali dovolanie, hoci ho podať mohli a mali, by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažnostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

29. Vzhľadom na tieto skutočnosti a závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 v spojení § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

30. Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov, keďže ich preskúmanie je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2018